

C.M. van den Berg-Akkerman

100 jaar

Wout den Breems

Een eeuw lang leven in een stad waarin je bent geboren. Op velerlei gebied je hele leven zeer actief zijn en daarnaast je ontwikkelen als kinderboeken schrijfster. Dat is een voorrecht dat niet iedereen gegeven is.

Op 1 mei 2006 bereikte mevrouw C. M. van den Berg-Akkerman de leeftijd van 100 jaar. Cornelia Maria Akkerman werd geboren op 1 mei 1906 in de Steinstraat 30, een mooie straat in de Vlaardingse Transvaalbuurt. Haar ouders waren Gerrit Akkerman en Maria Katharina IJdo, van oorsprong een Vlaardings gezin. Kerkelijk behoorde het gezin toe aan de Nederlandse Hervormde Kerk. Vader was timmermansbaas bij de Hollandia melkfabrieken. Toen Corrie Akkerman 6 jaar was verhuisde het gezin naar de Ridderstraat en enkele jaren later naar de

1986 uitgegeven gedichtenbundel 'Als ik een viool was' dichtte mevrouw Van den Berg-Akkerman in 'Kortstondig leven' aangrijpend over het verdrinken van het zusje. Uiteindelijk bestond het gezin uit vier broers en vijf zusters. Vervolg onderwijs heeft Corrie niet mogen volgen, dat was alleen voor de jongens. Na het doorlopen van de lagere school B aan het Westnieuwland moest zij zich bekwamen in het huishouden, want dat was voor meisjes weggelegd in die tijd. "Ik heb er goed onderwijs gehad, maar ik weet niet waarom mijn ouders mij naar een openbare school stuurden. In ieder geval niet omdat een openbare school niets kostte, elke maandag moest ik 25 cent schoolgeld meenemen." Corrie volgde daarna wel cursussen in o.a. taal en voordrachtkunst. Een basis waarin zij in haar verdere leven veel profijt van zal hebben.

Schrijven als hobby en het uitdragen van een christelijke levensovertuiging

Bleekstraat in de Oostwijk. "Omdat vader timmerman was plaatste hij daar als eerste in de straat een dakkapel op het huis, dat was best wel bijzonder. Later kocht mijn vader een bovenwoning aan de Arnold Hoogvlietstraat 6, waar ik ook later uit getrouwd ben". In het gezin Akkerman werden 13 kinderen geboren waarvan er drie al heel jong zijn overleden. Daarnaast is een meisje op vijf jarige leeftijd in juni 1914 in de Oude Haven verdrongen. Dit verlies was een ingrijpende ervaring voor haar en zij heeft dat haar leven lang meegedragen. Zij was er met nog een ander zusje bij toen hun zusje tijdens het spelen langs de haven plots vermist werd. In een door haar in

Actief bij C.J.V. 'Liefde & Vrede'

Jarenlang heeft Corrie zondagsschoolwerk verricht. Declameren en deelnemen aan voordrachtwedstrijden waren een grote liefhebberij van haar. Zij viel daarmee nog wel eens in de prijzen. Ook hield zij inleidingen voor C.J.V. 'Liefde en Vrede'. In 1924 was haar zusster Marie initiatiefneemster tot het oprichten van een meisjesafdeling van deze vereniging, de L&V 2. Vooruitstrevend en misschien al een vorm van emancipatie, de C.J.V. was immers een vereniging voor jonge mannen! Corrie Akkerman werd ook meteen lid en kwam in het bestuur. "Ik werd direct aangesteld als secretaresse; hiermee kreeg ik de kans mij te ontplooien. Ik was een teruggetrokken meis-

je. Het lid zijn van L&V was een basis voor je maatschappelijke ontwikkeling en ik heb daar veel aan gehad.”

Tot 1928 was Corrie Akkerman actief, in dat jaar trouwde zij op 25 april met Hartog (Harrie) van den Berg. Je mocht dan geen lid meer zijn van L&V en je moest voor het gezin gaan zorgen. Harrie was gemeente ambtenaar bij de Sociale Dienst. Bekendheid in Vlaardingen kreeg hij door het oprichten van voetbalvereniging ‘Zwaluwen’, die voort is gekomen uit de jeugdvereniging van ‘Liefde en Vrede’. Vanaf de oprichting tot aan zijn onverwachts overlijden op 28 mei 1962, op 60-jarige leeftijd, was hij secretaris van Zwaluwen. Ook over het verlies van haar man beschrijft mevrouw Van den Berg-Akkerman haar gevoelens in ‘Als ik een viool was’. Het gedicht ‘Afscheid’ is ontroerend en ook vol vertrouwen.

Na hun huwelijk gingen zij wonen aan de Oosterstraat 59. 28 jaar lang heeft het gezin Van den Berg op dat adres gewoond en breidde het zich uit tot vijf kinderen, drie jongens en twee meisjes: Wim, Gerard, Beatrix, Henk en Corrie. Zoon Gerard kreeg landelijke bekendheid als televisiepresentator bij de NCRV. Henk heeft zich vele jaren als radiopresentator ingezet bij Omroep Vlaardingen. Geruime tijd was hij ook raadslid voor het CDA in Vlaardingen. Mevrouw Van den Berg-Akkerman heeft 16 kleinkinderen en 9 achterkleinkinderen.

In 1936 richtte Corrie van den Berg de Hervormde Vrouwen Groep (HVG) op. Later is deze onder haar leiding uitgebreid tot een zestal afdelingen, in ieder stadsdeel van Vlaardingen een afdeling. Bijna vijftig jaar lang heeft zij als presidente leiding gegeven aan deze vrouwenvereniging. Gedurende 22 jaar was zij leidster van de vakantieweken van het landelijke Open Deurwerk. Veel werk verrichtte zij ook voor de Provinciale Diaconale Raad Zuid-Holland en de landelijke Diaconale Raad. Verder was zij de eerste vrouwe-

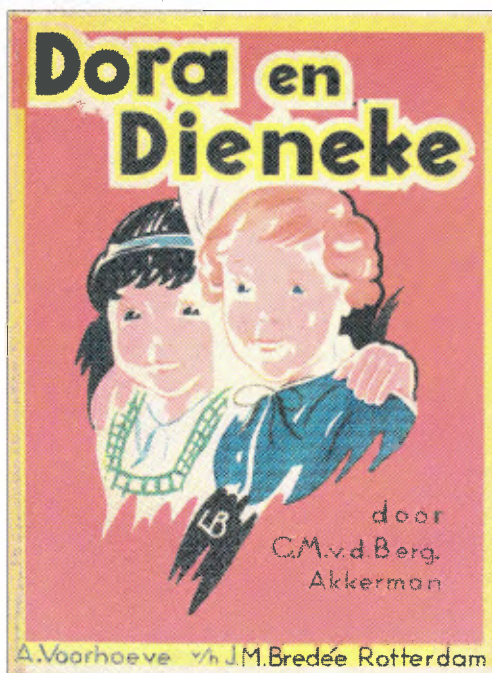
lijke ouderling in de wijkgemeente Nieuwe Kerk van de Nederlandse Hervormde Kerk te Vlaardingen. Voor al haar vrijwilligerswerk is zij op 15 oktober 1976 onderscheiden met een koninklijke onderscheiding in goud.

Schrijfster

Na het schrijven van gedichten en het vertellen van verhalen aan haar kinderen ging Corrie van den Berg zich daadwerkelijk bezig houden met het schrijven van kinderboeken. Vaak kwam de inspiratie daarvoor voort uit gebeurtenissen in haar omgeving, zoals belevenissen van haar eigen kinderen of soms een vakantie-ervaring. Een van haar kinderen riep eens “Kijk Moe, allemaal witte dingetjes” en zo ontstond in 1949 het boekje ‘Van een stuiter en een sneeuwbal’. Op een nacht ontsnapte een aantal hamsters uit hun kooi en scharrelden zij door de woning; dat was de aanleiding tot het schrijven van ‘Kees en zijn hamsters’. In ‘Bennie en het vreemde land’ vertelt Bennie zijn ervaring over de emigratie naar Canada. Het verhaal is afgeleid van een Vlaardings gezin dat in de jaren vijftig emigreerde. Diverse Vlaardingse plekken worden er in genoemd. Ook in het boek ‘De verloren schoen’, later nog eens uitgegeven als ‘De

duiventoren', is duidelijk dat het hier over de Markt en de Grote Kerk gaat.

In 1937 verscheen haar eerste boekje: 'Dora en Dienneke'. Dit meisjesboek voor de leeftijd van plm. 8 tot 10 jaar kwam bij de beoordeling van de Nederlandse Hervormde Zondagsschoolbond op Gereformeerde Grondslag er niet zo positief uit. "Het is van algemene strekking, godsdienstig oppervlakkig en het woord Heer wordt gebruikt in plaats van Heere." De conclusie was: niet aanbevelen voor de zondagsschool. Natuurlijk waren er ook positieve recensies op haar boekjes.

Over het in 1967 verschenen boek 'Dagboek van moeder', dat in vier drukken uitkwam, werd geschreven "Goed verhaal, vlot verteld". Mevrouw Van den Berg-Akkerman trok zich niet zoveel aan van recensies. "Het was mijn verhaal en stijl van schrijven en daar waren liefhebbers voor." Haar uitgangspunt was dat je eenvoudig moest schrijven, beeldend, en toch boeiend. Er zouden via uitgeverij Calenbach 22 boekjes verschijnen.

Trots als er een nieuwe uitgave verscheen

Een opgroeiend gezin en de oorlogsjaren waren de reden dat er begin jaren veertig geen boekjes uitkwamen. Zij bleef wel schrijven, maar om in de oorlogsjaren te mogen publiceren moesten Nederlandse schrijvers lid worden van de Duitse Cultuurkamer, en daar had Corrie van den Berg geen behoefte aan. Na de oorlog verscheen in 1947 'De jongens van de stuurman'. Zo'n 50 boekjes zijn van haar hand verschenen. Het laatste, 'Met andere ogen', kwam in 1988 uit.

Tussen 1962 en 1967 zag de bekende 'Diedeltje' serie het licht. Twee ervan, 'Diedeltje maakt een poppenjurk' en 'Diedeltje en Sietske', zijn tevens in het Duits verschenen. Onder respectievelijk de titels 'Dorle' en 'Dorle und Antje'. Het in 1966 uitgegeven boekje 'De stunt van klas 6' verscheen eveneens in het Duits: 'Die Stunde der Klasse 6'.

Mevrouw Van den Berg hield van het schrijven, maar ze kon er niet van bestaan. De financiële vergoeding die zij in de beginperiode kreeg was minimaal, want, zo redeneerde de uitgever, zij hoefde er immers niet van te leven, haar man zorgde tenslotte voor het inkomen. Het zat haar wel eens dwars dat andere jeugdboekenschrijvers veel beter betaald werden. "Ik kreeg maar 6% en anderen vaak 10%." Zij zag het schrijven dan ook meer als een hobby en was elke keer weer trots met een nieuwe uitgave. C.M. van den Berg-Akkerman's boekjes zijn bij veel verschillende uitgeverij verschenen. Als een uitgever het boekje niet wilde uitgeven dan bood zij het een ander aan.

Naast het schrijven van boekjes schreef zij ook korte kinderverhalen in onder andere 'De vriend des huizes', 'De Spiegel', 'Schouwvenster' en 'Kiekeboe', een kinderblad.

Ook heeft zij het meisjesfeuilleton 'Ingena's huwelijk' geschreven. Dit verhaal is in afleveringen geplaatst in het dagblad 'De Rot-

terdammer' en in het 'Zeeuws Dagblad'. Verschillende kerstverhalen zijn in bundels verschenen, evenals een paasverhaal in de bundel 'Rondom Pasen'.

Terugblik

Mevrouw Van den Berg was al in de 80 toen zij stopte met het schrijven van kinderboeken. Zij kon zich niet meer voldoende verplaatsen in de wereld van kinderen in deze moderne tijd. "Tegenwoordig mogen of 'moeten' de kinderen op school de meester en juffrouw bij de voornaam noemen. Je en jij tegen je ouders is ook heel gewoon! En zulke vrijheden passen niet in mijn opvattingen." Actief bleef ze wel. Tot op heden verzorgt zij nog puzzels in het ouderenblad van het bejaardencentrum waar zij woont.

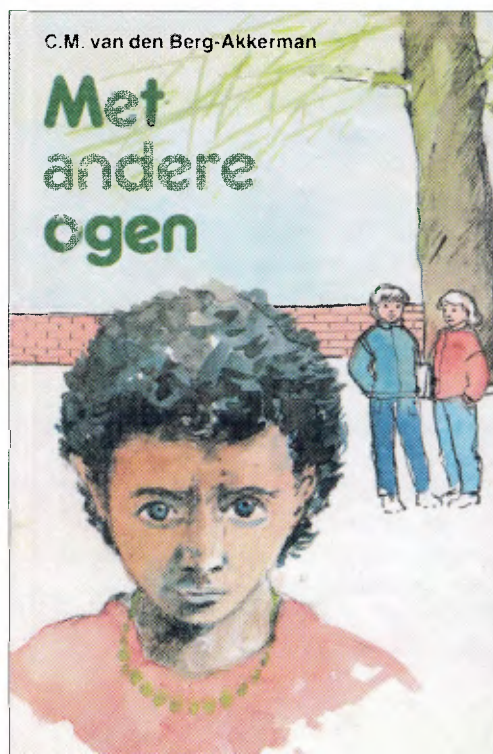
Zoals bij de aanvang van dit verhaal gezegd: "een heel leven zeer actief zijn" is op mevrouw Cornelia Maria van den Berg-Akkerman zeer zeker van toepassing.

In haar schrijverswerk bracht Corrie van den Berg niet echt een boodschap. Ze had haar eigen stijl en boekjes van anderen las ze dan ook liever niet. Maar haar christelijke levensovertuiging liet ze door al haar verhalen en maatschappelijke activiteiten heen doorklinken. Het is haar lust en leven te getuigen van haar geloof in God. Heel mooi is dat terug te vinden in haar bundel 'Als ik een Viool was'. Waarom deze titel? "Een viool kan huilen en

kan zingen. Hij geeft het geluid van droefheid en vreugde. Ook eerbied en ontzag kan men bespelen op een viool, alle dingen des levens dus. Veel heb ik meegemaakt in het leven en is in dit instrument terug te vinden. Vandaar."

Mevrouw Cornelia van den Berg-Akkerman leest het gedicht 'Terugblik' voor mij voor. Zonder bril!

Vlaardingen, 31 januari 2006

TERUGBLIK

Soms kijk ik met weemoed terug
om dat wat ik niet heb gedaan
de weg die ik niet ben gegaan,
woorden die 'k niet heb verstaan.

Soms kijk ik verwonderend terug
omdat mij zoveel werd gegeven
en ik zoveel mocht beleven
aan diep en innerlijk leven.

Soms kijk ik heel dankbaar terug,
al was er verdriet en lijden
toch meer om mij steeds te verblijden
in de jaren die gingen verglijden.

Want altijd was God aan mijn zij,
Hij vernieuwde en sterkte mij,
dan voelt 'k mij jong en herboren
en niets kon mijn vrede verstoren.

Het leven met God is als muziek
vol wiss'lende volle accoorden,
bemoedigende troostvolle woorden
die de disharmonie verstoorde.

Er is dan alleen harmonie
een geluk, niet van de aarde
vol rijke ongekende waarden
als bloemen uit Godd'lijke gaarden.

*'Terugblik' in: 'Als ik een viool was'.
In eigen beheer, 1986.*

Bronnen:

100 jaar C.J.V. Liefde en Vrede Vlaardingen,
1986.

Collectie W.C. den Breems

Genealogie familie Van den Berg

Gesprek met mw. C.M. van den Berg-Akker-
man, 31 januari 2006

Historische Vereniging Vlaardingen, Tijd-
Schrift nr. 32

*„Ja, ich bin Antje Uterda.“
„Das ist aber ein komischer Name!“
„Nein, gar nicht, es ist eben ein frie-
sischer Name.“
„Ach so“, sagt Dorle. „Willst du mit
mir spielen?“
„Ja gern“, sagt Antje. „aber komm
zuerst mit zu meiner Mutter. Ich
15“*

Internet informatie Koninklijke Bibliotheek
J. van der Veer (Lexicon Jeugdliteratuur)

Kinderboeken C.M. van den Berg- Akkerman

Door regen en wind,
jaartal onbekend. Eerste verhaal dat in druk
is uitgegeven. Drukker: Van Neerbos

Dora en Dienneke.

Geïllustreerd door Louis van den Berg.
Rotterdam, Bredée, [1937]. J.H. Voorhoeve,
Den Haag, 2° dr. [1938] 3° dr. [1955].

De jongens van de stuurman.

Geïllustreerd door Jaap Veenendaal.
Nijkerk, G.F. Callenbach, [1947].

Van een jongen en een meisje en een bootje.
 Nijkerk, G.F. Callenbach, [1948].

Van een stuiter en een sneeuwbal.
 Geïllustreerd door Adri Alindo.
 Delft, W.D. Meinema, [1949]. 2° dr. [1953].

Om en bij de tent.
 Geïllustreerd door Rein Stuurman.
 Nijkerk, G.F. Callenbach, [1948]. 2° dr. [1950].

Als een droom.
 Geïllustreerd door Rie Reinderhoff.
 Nijkerk, G.F. Callenbach, [1950]. 2° dr. [1963].

De verloren schoen.
 Geïllustreerd door Nans van Leeuwen.

Nijkerk, G.F. Callenbach, [1952].
 Dit boekje wordt in 1983 uitgegeven als de
 De duiventoren. Het verhaal is het zelfde.
 Hoofdstuk titels en persoonsnamen zijn
 aangepast.

Pietje Mus.
 Geïllustreerd door Johanna Bottema.
 's-Gravenhage/Djakarta, G.B. van Goor
 Zonen's Uitgeversmaatschappij, [1952]. 2° en
 3° dr. [?]

Bennie en het vreemde land.
 Geïllustreerd door Mies Bloch.
 Nijkerk, G.F. Callenbach, [1953]. In dit
 verhaal wordt Vlaardingen bedoeld.

Evelientje en Marjoleintje.
 Geïllustreerd door Rie Reinderhoff.
 Nijkerk, G.F. Callenbach, [1954].

Een week vol pret...
 Geïllustreerd door Rie Reinderhoff.
 Groningen, Jan Haan, Haan's bibliotheek
 voor de jeugd, [1955].

Het blijde telegram.
 Geïllustreerd door Rie Reinderhoff.
 Nijkerk, G.F. Callenbach, [1955].
Samen uit, samen thuis.
 Geïllustreerd door Lies Veenhoven.
 Alkmaar, Kluitman, [1956].

Wies in de knoei.
 Geïllustreerd door Henk Poeder.
 Groningen, Jan Haan, [1958].

Klavertje vier.
 Geïllustreerd door Rie Reinderhoff.
 Nijkerk, G.F. Callenbach, [1959]. 2° dr.
 [1964]. 3° dr. [1978].

En toch werd het zó!
 Geïllustreerd door Hans Borrebach.
 Hoorn, Westfriesland, [1961]. Uitgegeven in

de Witte Raven serie M 437 [1979].

Kees en zijn hamsters.

Geïllustreerd door Rie Reinderhoff.
Groningen, Jan Haan 1951. Later ook nog
uitgegeven bij Kok in Kampen.
Ook verschenen met illustraties van A.D.
Dekkers, Den Haag, Voorhoeve, 2^e dr. [1979].

Winter in Tirol.

Geïllustreerd door Corrie van der Baan.
Nijkerk, G.F. Callenbach, [1950]. 2^e dr. [1961]
3^e dr. [1977].

Diedeltje maakt een poppejurk.

Geïllustreerd door John A. Hummel.
Den Haag, Van Goor, [1962].

Dorle. is een in het Duits vertaalde uitgave
van Diedeltje maakt een poppejurk. Balve/
westfriesland, Englebert-verl. [1967].

Diedeltje krijgt een slee.

Geïllustreerd door John A. Hummel.
Den Haag, Van Goor, [1962].

Diedeltje en Sietske.

Geïllustreerd door John A. Hummel.
Den Haag, Van Goor, [1962].

Dorle und Antje. is een in het Duits vertaalde
uitgave van Diedeltje en Sietske.
Balve/Westfalen: Engelbert Verlag,
[1967]. *Dorle und Antje* is tevens in Duits
schrijfschrift verschenen.

Diedeltje eet chocola.

Geïllustreerd door John A. Hummel.
Den Haag, Van Goor, [1962].

Kerstfeest in de stad.

Geïllustreerd door Tiny van Asselt.
Nijkerk, G.F. Callenbach, [1963]. 2^e dr. [?]]

Diedeltje gaat naar Artis.

Geïllustreerd door John A. Hummel.
Den Haag, Van Goor, [1965].

Diedeltje en de ballon.

Geïllustreerd door John A. Hummel.
Den Haag, Van Goor, [1965].

Diedeltje op zolder.

Geïllustreerd door John A. Hummel.
Den Haag, Van Goor, [1966].

Diedeltje winkelt met Sietske.

Geïllustreerd door John A. Hummel.
Den Haag, Van Goor, [1966].

De stunt van klas zes.

Geïllustreerd door Corrie van der Baan.
Nijkerk, G.F. Callenbach, [1966]. In vier
drukken verschenen.

Die Stunde der Klasse 6. In het Duits vertaald
bij Konstaz: Bahn Verlag. [1968 / 1970].

Diedeltje vliegt met Jan.

Geïllustreerd door John A. Hummel.
Den Haag, Van Goor, [1967].

Diedeltje in de optocht.

Geïllustreerd door John A. Hummel.
Den Haag, Van Goor, [1967].

De Diedeltje serie is in herdruk verschenen
bij Kok Kampen. De boekjes zijn met slappe
en harde omslag geproduceerd.

Dagboek van moeder.

Geïllustreerd door Corrie van der Baan.
Nijkerk, G.F. Callenbach, [1967]. ... 3^e dr.
[1978] (Minimaal in 4 drukken)

Rita en haar zusje Heleen.

Geïllustreerd door Lies Veenhoven.
Alkmaar, Kluitman, Zonnebloem-serie. 1^e dr.
[1963] 2^e dr. [1969].

Onze dag komt.

Geïllustreerd door Herson.

Hoorn, West-Friesland, 1969. 2^e dr. [1979].

Uitgegeven in Witte Raven serie M 439. [?].

Saskia's vlucht.

Geïllustreerd door Wim van Doorne.

Delft, W.D. Meinema, [1969]. 2^e dr. [1971] 3^e

dr. [1975].

Ook uitgegeven bij Callenbach als *Saskia*.

[1982].

Saskia. [1982]Zie *Saskia's vlucht*. Is het zelfde verhaal.*Het ezeltje zonder naam.*

Geïllustreerd door Corrie van der Baan.

Nijkerk, G.F. Callenbach, [1970]. 2^e dr. [1975].*Steffie uit Tirol.*

Geïllustreerd door Tiny van Asselt.

Nijkerk, G.F. Callenbach, [1972].

Een opdracht voor Trudy.

Geïllustreerd door Han Prins.

Kampen, Kok. Irisreeks, [1973].

Het rode lichtje.

Geïllustreerd door Geeske van Tienhoven.

Nijkerk, G.F. Callenbach, [1975]. 2^e dr. [1979].*Geheim blijft geheim.*

Geïllustreerd door Reintje Venema.

Nijkerk, G.F. Callenbach, 1^e dr. [?] 2^e dr.

[1979].

Kruidje-roer-me-niet.

Geïllustreerd door Geeske van Tienhoven.

Nijkerk, G.F. Callenbach, [1978].

Samen op weg.

Geïllustreerd door Geeske van Tienhoven.

Nijkerk, G.F. Callenbach, [1982].

De duiventoren.

Zie de verloren schoen in deze lijst.

Nijkerk, G.F. Callenbach, [1983].

Soms gaat het toch anders.

Geïllustreerd door Tiny van Asselt.

Nijkerk, G.F. Callenbach, [1987].

Met andere ogen.

Geïllustreerd door Tiny van Asselt.

Nijkerk, G.F. Callenbach, [1988].

Als ik een viool was.

Gedichtenbundel in eigen beheer, [1986].

Verhalen van C.M. van den Berg-Akkerman
verschenen in diverse bundels.*De knikkerzak.*

In een bundel met 6 verhalen.

Het kleine voorleesboek.

Voorhoeve, Den Haag, 1986.

In schoner glans.

Kerstverhalen, levend hout. Van Tol

Dordrecht, 1980.

Komt tot zijn schijnsel.

4 kerstverhalen. Van Tol Dordrecht.

Om Bethlehem's kribbe.

5 kerstverhalen. J.J. Groenheide, 1962.

Rondom Pasen.

Paasverhaal. Boekencentrum, 1979.

Met deze lijst predenderen wij niet volledig
zijn. Het is mogelijk, dat van de genoemde
boeken meerdere herdrukken zijn.

Het aantal titels kinderboeken is wel juist.

W.C. den Breems

